

SIMULAREA EVALUĂRII NAȚIONALE PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A

Proba scrisă Limba și literatura maghiară maternă ianuarie 2013

VARIANTA 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(45 de puncte)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Tatárhídja

Ha tatár közeledett Vargyashoz, a község népe a Csudáló-kő barlangjába menekült előle. Életmentő barlang volt az, sokszor megmentette a falu népét a veszedelemtől, és már apáról fiúra szállt a hagyomány: „Bajban a Csudáló-kő barlangjában van a helyed!”

Egyszer mégis mi történt? Eszébe jutott Marczel Gergelynek, az egyik gazdaembernek, hogy nem csak futással, hanem fegyverrel is lehet védekezni a pogány ellen. Mondta is a faluházán:

- Emberek! Forduljunk már egyszer szembe a rabló tatárral, mutassuk meg neki, mi a székeley virtus!

Ezt kétszer mondani nem kellett, mert mindenki helyeselte. Marczel Gergely pedig fegyvert szerzett, felszerelte a falusiakat, és várta, hogy mikor jön a tatár. No, arra sokáig várni nem kellett! Jött a tatár, és a sereg élén maga Rabsán kán, aki erejéről is, kegyetlenségéről is messze földön híres volt. Marczel Gergely pedig a falu hídján állította fel a fegyvereket, mert akkoriban olyan nagy mocsár volt a falu körül, hogy csak a hídon át lehetett megközelíteni. A híd előtt összeroppan a két sereg. Marczel Gergely az első között harcolt, meg is sebesült mindjárt: a nyakán sebesült meg. Derék, ügyes asszony volt a felesége, ott állott mellette a harcon is. Amikor az asszony látta, hogy Marczel Gergely megtántorodott, felvitte a Látó-hegyre, és sebet a kendőjével bekötötte. Szegény Marczel Gergely már szólani sem tudott, csak intett az asszonynak. De az asszony azt az intést is megértette: megcsókolta a férjét, elvette tőle a fegyvert, azzal futott le a hegyről, és beállott a harcolók sorába. Amikor a székeleyek látták, hogy Marczelné ott vitézkedik közöttük, még inkább szívet nyertek, megrohanták a tatárokat, és úgy elkergették őket, mintha ott se lettek volna.

Hiszen a tatárokat elkergették, de a vezért nem tudták megijeszteni. Rabsán egyedül maradt, de úgy verekedett, mint az ördög, de nem hátrált egy lépést sem. Végre a székeleyek minden oldalról körülvették, és kezdték vágni innen is, onnan is. A kán még akkor se adta meg magát. Megfordult a lóval, jól megsarkantyúzta a paripát, azzal beleugratott a Vargyas-patakba. Oda éppen jó helyre ugratott! A patak erősen megáradt, nagy fatörzseket sodort magával, azok ellen emberi erő nem segített. Az egyik fatörzs leütötte a lóról a híres vitézt, a másik pedig a víz alá buktatta: Rabsán kán befulladt a Vargyas-patakba.

Azt a kis utcát, amelyiknek sarkán a tatár vezért a székeleyek körülvették, azóta is Rabsán utcájának, a hidat pedig Tatárhídjának nevezik.

1. Sorold fel a történet szereplőit és a cselekmény helyszínét! **5 pont**
2. Mikor játszódik a történet? Bizonyítsd a szöveg alapján! **5 pont**
3. Jellemezd két-három kifejezéssel Marczel Gergelyt és Rabsán kánt! **5 pont**
4. 10-15 mondatban fejtsd ki, mi a véleményed Marczelnéről? **5 pont**

5. Értelmezd a következő kifejezést: székely virtus!	5 pont
6. Keress a szövegben 5 rokon értelmű kifejezést a harcolt szóhoz!	5 pont
7. Írj két mondatot a pogány szóval úgy, hogy: a) főnév; b) melléknév legyen!	5 pont
8. Képezz igéket a következő névszóból: seb, vitéz, harc, szív, erő!	5 pont
9. Írd le a következő főnevek többes számú alakját: híd, szív, tűz, ló, út!	5 pont

SUBIECTUL al II-lea

(45 de puncte)

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre, oldd meg a feladatokat!

Az állatok az ember életében: szeretetet árasztanak

Angliában és Amerikában hosszú évek óta tudják, hogy az állatok jelenléte segíti a betegeket a felépülésben, enyhíti a magány és az üresség érzését, egyben kedves és megbízható társak.

Vizsgálatok bizonyították, hogy az ember ölében doromboló macska képes húsz higanymilliméterrel csökkenteni a magas vérnyomást, az érzelmileg stabil állat szellemi fogyatékosoknak segít az érzelmeket kifejezni, cukorbetegeknek is könnyebb a vércukorszintet beállítani, ha állat van a családban. Angliában több mint tízezer olyan macska és kutya van, amely gazdáival rendszeresen látogatja a kórházakat és fogyatékosok, valamint idősek otthonait. A hatás döbbenetes, a bent lakó betegek vagy idősek életébe vidámságot, boldogságot, de egészségi javulást is hoznak.

Angol mintára a Rex Kutyaotthon Alapítvány Magyarországon elsőként 1988-ban próbálkozott először állatok terápiás célú alkalmazásával. Egy Lili nevű kutya már harmadik éve járja azokat az intézményeket, ahová beengedik. Azért megy, hogy örömet szerezzen. S az elmúlt három év tapasztalatai azt mutatják, hogy ez sikerült is. Magányos, érzelmileg labilis, magatartási zavarokkal küzdő, kapcsolatot csak nehezen teremtő emberek szemébe csal mosolyt. A kiskutya megszelídíti az agresszív gyereket, kimozdítja ágyukból az idős embereket, simogatásra csábítja az ölbe ejtett tenyereket.

(Dunaújvárosi Hírlap, 2001. július 16.)

1. Hogyan enyhítik az állatok a magány és az üresség érzését?	5 pont
2. Sorolj fel két érvet az állattartás mellett!	5 pont
3. Miket látogatnak gazdáikkal a kutyák és a macskák?	5 pont
4. Milyen hatással van a betegekre és az idősekre az állatok látogatása?	5 pont
5. Hol és mikor jött létre a Rex Kutyaotthon Alapítvány?	5 pont
6. Mit jelent az állatok terápiás célú alkalmazása?	5 pont
7. Milyennek képezed Lili kutyát?	5 pont
8. Írd le 10-15 mondatban egy állattal kapcsolatos saját élményedet!	10 pont